

Paper Type: Original Article

A Game-Theoretic Approach to Select a Channel for Supplying Required Materials in Producing a Product Manufactured from Recyclables

Hamed Jafari*

Department of Industrial Engineering, Golpayegan Technical College, Isfahan University of Technology, Golpayegan, Iran;
hamed.jafari@iut.ac.ir.

Citation:

Jafari, H. (2023). A game-theoretic approach to select a channel for supplying required materials in producing a product manufactured from recyclables. *Journal of decisions and operations research*, 8(4), 844–860.

Received: 17/07/2022

Reviewed: 20/08/2022

Revised: 09/09/2022

Accepted: 01/11/2022

Abstract

Purpose: In this research, a recyclable waste is used to manufacture a specific product. For this reason, a supply chain is considered containing manufacturer, recycler, and waste warehouse. First, the customers' demand for the considered product is determined based on its price. Then, the manufacturer produces it from a waste with specific recyclability rate. The waste warehouse collects the waste and the recycler recycles it. The manufacturer meets his requirements through two different channels. He can procure the non-recycled waste from the waste warehouse and then recycles it himself, or can buy the recycled waste from the recycler. The manufacturer selects these channels based on the established situations.

Methodology: The game theory is applied to make the decisions under two considered channels. In this setting, a Stackelberg game is developed based on the competitive situation established among the members, where the manufacturer has higher decision power than the waste warehouse and recycler.

Findings: Eventually, the given strategies are discussed and the obtained results are presented. Results indicate that the manufacturer selects each channel as a threshold is met. Moreover, more recyclability rate of the considered waste leads to higher profits for the members.

Originality/Value: In this research, to provide the waste materials required for producing a product, the game-theoretic approach as well as the concept of the channel-selection are used. It can be stated that this issue has been proposed for the first time in the literature.

Keywords: Sustainability, Recyclable waste, Supply chain management, Channel selection, Game theory.

Corresponding Author: hamed.jafari@iut.ac.ir

Licensee. **Journal of Decisions and Operations Research**. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

نوع مقاله: پژوهشی

رویکرد نظریه بازی برای انتخاب کanal تامین مواد اولیه موردنیاز برای تولید یک محصول ساخته شده از مواد بازیافتی

حامد جعفری*

گروه مهندسی صنایع، دانشکده فنی و مهندسی گلپایگان، دانشگاه صنعتی اصفهان، گلپایگان، ایران.

چکیده

هدف: در این تحقیق از یک نوع صنایعات بازیافتی برای تولید یک محصول خاص استفاده می‌گردد. بدین منظور زنجیره تامینی شامل تولیدکننده، بازیافتکننده و انبار صنایعات در نظر گرفته می‌شود. ابتدا تقاضای محصول در بازار بر اساس قیمت آن تعیین می‌گردد، سپس تولیدکننده برای برآوردن تقاضای مشتریان و تولید محصول، از یک نوع صنایعات بازیافتی با نرخ بازیافت‌پذیری مشخص استفاده می‌نماید. انبار صنایعات، مواد بازیافتی را جمع‌آوری نموده و بازیافتکننده آن‌ها را بازیافت می‌کند. تولیدکننده می‌تواند مواد بازیافتی موردنیاز خود را از دو کanal مختلف تهیه کند. وی می‌تواند صنایعات بازیافتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت‌شده از انبار صنایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت و مورداستفاده قرار دهد یا این‌که این مواد را به صورت بازیافت‌شده از بازیافتکننده تهیه کند. در واقع تولیدکننده با توجه به شرایط موجود، یکی از این دو کanal را انتخاب خواهد نمود.

روش شناسی پژوهش: برای اتخاذ تصمیمات تحت هرکدام از کanal‌های ایجادشده، از رویکرد نظریه بازی استفاده می‌شود. بدین منظور برای یافتن جواب مساله تحت رقابت ایجادشده، بازی استکلبرگ که در آن تولیدکننده دارای قدرت تصمیم‌گیری بیشتر و انبار صنایعات و بازیافتکننده دارای قدرت‌های تصمیم‌گیری کمتر هستند، به کار گرفته می‌شود.

یافته‌ها: در نهایت استراتژی‌های تعیین شده مورد ارزیابی قرار گرفته و نتایج بدست آمده ارایه می‌گردد. نتایج حاکی از آن هستند که تولیدکننده می‌تواند تحت یک شرایط مرزی هرکدام از دو کanal پیشنهادی را انتخاب نماید. هم‌چنین با افزایش نرخ بازیافت‌پذیری صنایعات مورداستفاده برای تولید محصول، سود اعضا زنجیره تامین مورد بررسی بهبود خواهد یافت.

اصلات / ارزش افزوده علمی: در این تحقیق به منظور تامین مواد اولیه صنایعاتی موردنیاز برای تولید محصولات از رویکرد نظریه بازی و مفهوم انتخاب کanal استفاده می‌گردد. می‌توان گفت که ایده استفاده از مفهوم انتخاب کanal برای تامین مواد اولیه صنایعاتی موردنیاز در تولید محصولات تحت زنجیره تامین موردنبررسی، برای اولین بار در ادبیات موضوع مساله مطرح شده است.

کلیدواژه‌ها: توسعه پایدار، صنایعات بازیافتی، مدیریت زنجیره تامین، انتخاب کanal، نظریه بازی.

۱ - مقدمه

در سال‌های اخیر با رشد مصرف منابع طبیعی تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر، مفاهیم پایداری و توسعه پایدار موردنویجه بسیاری از محققان قرار گرفته‌اند [1]، [2]. توسعه پایدار شامل تمامی فعالیت‌ها و اقداماتی است که نیازمندی‌های نسل فعلی را بدون ایجاد هرگونه خسارت در برآوردن نیازمندی‌های نسل‌های بعدی برآورده می‌نمایند [3]. طراحی محصولات با در نظر گرفتن شرایط محیط‌زیست، تولید

* نویسنده مسئول

hamed.jafari@iut.ac.ir

محصولات سبز، استفاده مجدد از محصولات و بازیافت آن‌ها از جمله رویکردهای پیشنهادی برای توسعه پایداری هستند [4، 5]. استفاده از مواد بازیافت‌پذیر و ضایعات بازیافتی برای تولید محصولات، رویکرد موثری برای بهبود شرایط پایداری است [6]. برخی فواید این رویکرد عبارت‌اند از: ایجاد محیطی پایدار برای نسل‌های آینده، کاهش آلودگی هوا، کاهش مصرف منابع طبیعی و ذخیره انرژی [7، 8].

مدیریت زنجیره‌تامین برای بهبود عملکردها و اتخاذ تصمیمات مناسب در زنجیره‌تامین به مدیران کمک می‌کند [9]. زنجیره‌تامین می‌تواند به صورت مستقیم، معکوس یا دوطرفه باشد [10]. در زنجیره‌تامین مستقیم، اعضا برای تولید محصولات و تحويل آن‌ها به مشتریان تلاش می‌نمایند. در زنجیره‌تامین معکوس، محصولات فروخته شده برای استفاده در تولید از مشتریان جمع‌آوری می‌گردند. هم‌چنین در زنجیره‌تامین دوطرفه، محصولات تولیدشده به صورت مستقیم به مشتریان فروخته شده و سپس محصولات استفاده شده به صورت معکوس از آن‌ها پس گرفته شده و مورداستفاده مجدد قرار می‌گیرند [11].

نظریه بازی یک رویکرد ریاضی برای اتخاذ تصمیمات در شرایط تصمیم‌گیری با بیش از یک تصمیم‌گیرنده همراه با اهداف ناسازگار است [12–15]. در سال‌های اخیر این رویکرد به طور قابل ملاحظه‌ای برای اتخاذ تصمیمات در زنجیره‌تامین مورداستفاده قرار گرفته است. تاکنون تحقیقات فراوانی در زمینه پایداری و توسعه پایدار انجام شده‌اند؛ ولیکن مطالعات اندکی پایداری را از طریق تولید محصولات جدید با استفاده از ضایعات بازیافت‌پذیر با بهکارگیری رویکرد نظریه بازی بررسی نموده‌اند که در ادامه این تحقیقات مرور خواهد شد.

ناگورنی و همکاران [16]، ناگورنی و لی [17] و ناگورنی و تویاساکی [18] از رویکرد نظریه بازی برای اتخاذ تصمیمات در زنجیره‌تامین ضایعات الکترونیکی استفاده نموده‌اند. سان و دبو [19] نشان داده‌اند که ایجاد روابط تکراری و بلندمدت در قیمت‌گذاری ضایعات بازیافتی می‌تواند به پایداری کمک کند. ناگورنی و یو [20] و وانگ و همکاران [21] مدل جدیدی برای بررسی رقابت میان جمع‌آوری کننده‌های دو نوع ضایعات بازیافتی ارایه داده‌اند. دونگ و همکاران [22] رقابت میان دو محصول تولیدشده از ضایعات بازیافت‌پذیر را تحت زنجیره‌تامینی شامل یک بازیافت‌کننده و دو تولیدکننده موردبررسی قرار داده‌اند. هم‌چنین چن و همکاران [23] زنجیره‌تامین بازیافت کاغذ را در تایوان موردبررسی قرار داده‌اند.

همان‌طور که پیش‌تر ذکر شد، طراحی محصولات با توجه به شرایط محیط‌زیست از جمله رویکردهای مناسب برای توسعه پایداری است. در این میان طراحی محصولات جدید با سرمایه‌گذاری بر روی نرخ بازیافت‌پذیری آن‌ها تاثیر بسزایی در توسعه پایداری دارد [24]. کریکه و همکاران [25] و چن و شیو [26] تاثیر سرمایه‌گذاری بر روی نرخ بازیافت‌پذیری محصولات در توسعه پایداری را با استفاده از رویکرد نظریه بازی بررسی نموده‌اند. در سال‌های اخیر استفاده از ضایعات بازیافتی در صنایع نساجی برای تولید محصولات مختلف، توجه بسیاری از محققان و صنعتگران را به خود جلب نموده است [27]. در این میان جعفری [28] برای اتخاذ تصمیمات قیمت‌گذاری و سفارش‌دهی مربوط به ضایعات پلاستیکی در یک صنعت نساجی خاص از رویکرد نظریه بازی استفاده نموده است.

در این تحقیق به منظور توسعه پایداری، از ضایعات بازیافتی برای تولید یک محصول خاص تحت زنجیره‌تامینی شامل تولیدکننده، بازیافت‌کننده و انبار ضایعات استفاده می‌گردد. در واقع تولیدکننده برای برآوردن تقاضای مشتریان و تولید محصولات، از یک نوع ضایعات بازیافتی با نرخ بازیافت‌پذیری مشخص استفاده می‌نماید. انبار ضایعات، مواد ضایعاتی را جمع‌آوری نموده و بازیافت‌کننده آن ها را بازیافت می‌کند. تولیدکننده می‌تواند ضایعات بازیافتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت‌نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت و مورداستفاده قرار دهد یا این‌که این مواد را به صورت بازیافت‌شده از بازیافت‌کننده تهیه کند؛ بنابراین، تولیدکننده با توجه به شرایط موجود، یکی از این دو کانال را انتخاب خواهد نمود. هم‌چنین برای اتخاذ تصمیمات تحت هرکدام از کانال‌های ایجادشده، رویکرد نظریه بازی به کار گرفته خواهد شد.

جزییات مربوط به مقالات موروث شده و مقایسه تحقیق فعلی با این مقالات در جدول ۱ ارایه شده‌اند.

جدول ۱- جزییات مقالات موروث شده.

Table 1- Details of the reviewed papers.

نويسندهان	محصول	تصميم	بازى
ناگورني و همكاران [12]	ضایعات الکترونیکی	قیمت‌گذاری	رقابتی
ناگورني و لی [17]			همکارانه
ناگورني و توپاساکي [18]			
سان و دبو [19]	مواد ضایعاتی (حالت کلی)	قیمت‌گذاری	رقابتی
ناگورني و بیو [20]		قیمت‌گذاری	تکاملی
وانگ و همکاران [21]			رقابتی
دونگ و همکاران [22]	مواد ضایعاتی (حالت کلی)	قیمت‌گذاری	رقابتی
چن و همکاران [23]	ضایعات کاغذی	قیمت‌گذاری	رقابتی
کریکه و همکاران [25]	مواد ضایعاتی در حالت کلی	بازیافت‌پذیری	رقابتی
چن و شیو [26]		بازیافت‌پذیری	
جعفری [28]	صنعت نساجی	قیمت‌گذاری	رقابتی
مطالعه فعلی	الیاف مصنوعی	قیمت‌گذاری	همکارانه
		انتخاب کanal	رقابتی

۸۴۶

د. / تضمینی و تحقیق در علوم انسانی، زمینه‌های علمی: ۰-۳۰۰، صفحه: ۰-۷۰۰

به طورکلی در این تحقیق سعی بر آن داریم تا با استفاده از رویکرد نظریه بازی و مفهوم انتخاب کanal، کanal مناسب برای تامین مواد اولیه ضایعاتی موردنیاز برای تولید محصولات را انتخاب نماییم. با توجه به مقالات موروث شده می‌توان گفت که در تحقیق فعلی ایده استفاده از مفهوم انتخاب کanal برای تامین مواد اولیه ضایعاتی موردنیاز در تولید محصولات تحت زنجیره تامین مورد بررسی، برای اولین بار در ادبیات موضوع مساله مطرح شده است.

ساختار مقاله به صورت زیر است:

مساله مورد بررسی در بخش ۲ توصیف می‌گردد. در بخش ۳ از رویکرد نظریه بازی برای اتخاذ تصمیمات استفاده خواهد شد. یک مثال عددی در بخش ۴ فراهم شده است. نتایج به دست آمده در بخش ۵ ارایه می‌شوند. در بخش ۶ دیدگاه‌های مدیریتی مربوط به نتایج حاصل فراهم می‌شوند. در نهایت بخش ۷ مربوط به نتیجه‌گیری و جمع‌بندی خواهد بود.

۲- تعریف مساله

در این تحقیق تصمیمات قیمت‌گذاری و سفارش دهنی یک نوع ضایعات بازیافتی به عنوان مواد اولیه موردنیاز برای تولید یک محصول خاص تحت زنجیره تامینی شامل تولیدکننده، بازیافت‌کننده و انبار ضایعات مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

در زنجیره تامین مورد بررسی، ابتدا تقاضای محصول در بازار با توجه به قیمت آن تعیین می‌گردد. سپس تولیدکننده از یک نوع ضایعات بازیافتی با نرخ بازیافت‌پذیری مشخص برای تولید این محصول و تامین نیاز مشتریان استفاده می‌نماید. انبار ضایعات، مواد بازیافتی موردنیاز را جمع‌آوری نموده و بازیافت‌کننده آنها را بازیافت می‌کند. بر این اساس، تولیدکننده می‌تواند مواد ضایعاتی موردنیاز خود را از طریق دو کanal زیر تهیه کند:

کanal ۱: تامین ضایعات موردنیاز به صورت بازیافت‌نشده از انبار ضایعات و بازیافت آنها.

کanal ۲: تامین ضایعات موردنیاز به صورت بازیافت‌شده از بازیافت‌کننده.

در واقع تولیدکننده با توجه به شرایط و هزینه‌های موجود، یکی از این دو کانال را برای تامین ضایعات بازیافتی موردنیاز خود انتخاب خواهد نمود. براین اساس دو مساله تصمیم‌گیری مختلف ایجاد می‌گردد. اگر تولیدکننده مواد ضایعاتی موردنیاز خود را از طریق کانال های ۱ یا ۲ تامین کند، به ترتیب مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲ ایجاد خواهند شد.

تحت ساختار موردنرسی، انبار ضایعات قیمت مواد ضایعاتی جمع‌آوری شده را به تولیدکننده و بازیافت‌کننده اعلام می‌کند. بازیافت-کننده قیمت ضایعات بازیافت‌شده را برای تولیدکننده تعیین می‌کند. هم‌چنین تولیدکننده قیمت محصول نهایی را برای مشتریان مشخص می‌نماید. در بازگشت، تقاضای مشتریان به تولیدکننده برای محصول نهایی، تقاضای تولیدکننده به بازیافت‌کننده برای ضایعات بازیافت-شده، تقاضای تولیدکننده به انبار ضایعات برای مواد بازیافت‌شده و تقاضای بازیافت‌کننده به انبار ضایعات برای مواد بازیافت‌شده تعیین خواهند شد.

فرض می‌شود که مواد ضایعاتی موردنرسی دارای یک نرخ بازیافت‌پذیری مشخص است. نرخ بازیافت‌پذیری، نسبت مواد ضایعاتی بازیافت‌شده و قابل استفاده در تولید محصول به مواد ضایعاتی جمع‌آوری شده است. در واقع پس از بازیافت این ضایعات، بخشی از آن قابل استفاده نبوده و نمی‌تواند برای تولید محصول مورد استفاده قرار گیرد.

نمادهای مورد استفاده در مساله در جدول ۲ ارایه شده‌اند.

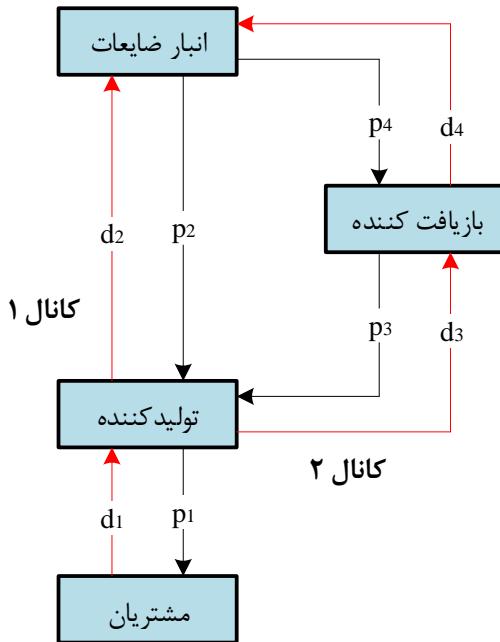
جدول ۲- نمادهای مورد استفاده در مساله مطرح شده.

Table 2- Symbols used in the considered problem.

نماد	توصیف
پارامترهای مساله	
c_1	هزینه تولید یک واحد محصول نهایی برای تولیدکننده (صرف نظر از خرید مواد ضایعاتی موردنیاز) (تومان)
c_2	هزینه بازیافت هر تن مواد ضایعاتی بازیافت‌شده برای تولیدکننده (تومان)
c_3	هزینه بازیافت هر تن مواد ضایعاتی بازیافت‌شده برای بازیافت‌کننده (تومان)
c_4	هزینه جمع‌آوری هر تن مواد ضایعاتی برای انبار ضایعات (تومان)
γ	نرخ بازیافت‌پذیری مواد ضایعاتی
k	مقدار ضایعات بازیافت‌شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی (تن)
a	حداکثر تقاضای محصول نهایی در بازار (تن)
b	ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن
متغیرهای تصمیم‌گیری مستقل	
p_1	قیمت هر واحد محصول نهایی تعیین‌شده توسط تولیدکننده برای مشتریان (تومان)
p_2	قیمت هر تن ضایعات بازیافت‌شده تعیین‌شده توسط انبار ضایعات برای تولیدکننده (تومان)
p_3	قیمت هر تن ضایعات بازیافت‌شده تعیین‌شده توسط بازیافت‌کننده برای تولیدکننده (تومان)
p_4	قیمت هر تن ضایعات بازیافت‌شده تعیین‌شده توسط انبار ضایعات برای بازیافت‌کننده (تومان)
متغیرهای تصمیم‌گیری وابسته	
d_1	تقاضای مشتریان به تولیدکننده برای محصول نهایی (تن)
d_2	تقاضای تولیدکننده به انبار ضایعات برای مواد بازیافت‌شده (تن)
d_3	تقاضای تولیدکننده به بازیافت‌کننده برای ضایعات بازیافت‌شده (تن)
d_4	تقاضای بازیافت‌کننده به انبار ضایعات برای مواد بازیافت‌شده (تن)
u_1	مقدار سود تولیدکننده (تومان)
u_2	مقدار سود بازیافت‌کننده (تومان)
u_3	مقدار سود انبار ضایعات (تومان)

لازم به ذکر است که در مساله موردنرسی تنها از مواد اولیه ضایعاتی در تولید محصول استفاده می‌شود. در واقع مواد ضایعاتی ابتدا جمع‌آوری شده و سپس در تولید محصول مورداستفاده مجلد قرار می‌گیرد؛ بنابراین، زنجیره تامین موردنرسی در این تحقیق از نوع دوطرفه خواهد بود.

هم‌چنین ساختار مساله موردنرسی در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱ - ساختار مساله موردبررسی.

Figure 1- Structure of the considered problem.

تابع تقاضای موردبررسی به صورت زیر فرمول بندی می‌گردد:

$$d_1 = a - bp_1. \quad (1)$$

$$d_2 = \frac{k}{\gamma} d_1 = \frac{k}{\gamma} (a - bp_1). \quad (2)$$

$$d_3 = kd_1 = k(a - bp_1). \quad (3)$$

$$d_4 = \frac{1}{\gamma} d_3 = \frac{k}{\gamma} d_1 = \frac{k}{\gamma} (a - bp_1). \quad (4)$$

در رابطه (۱)، b برابر با تعداد مشتریانی است که به ازای یک واحد افزایش قیمت محصول نهایی از خرید آن منصرف می‌شوند. در واقع رابطه (۱) تقاضای محصول را نسبت به قیمت آن مشخص می‌نماید. k/γ مقدار مواد ضایعاتی بازیافت نشده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی است؛ بنابراین، مقدار کل تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت نشده موردنیاز با استفاده از رابطه (۲) تعیین می‌گردد. k مقدار مواد ضایعاتی بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی است. با استفاده از رابطه (۳) مقدار کل تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت شده نیز به دست خواهد آمد. رابطه (۴) نیز به همین ترتیب قابل توجیه است.

تابع سود مربوط به اعضای زنجیره تامین در نظر گرفته شده نیز به صورت زیر خواهد بود:

$$u_1 = \begin{cases} p_1 - c_1)d_1 - p_2 + c_2)d_2, & \text{در مساله ۱} \\ p_1 - c_1)d_1 - p_3d_3. & \text{در مساله ۲} \end{cases} \quad (5)$$

$$u_2 = \begin{cases} 0, & \text{در مساله ۱} \\ p_3d_3 - p_4 + c_3)d_4. & \text{در مساله ۲} \end{cases} \quad (6)$$

$$u_3 = \begin{cases} p_2 - c_4)d_2, & \text{در مساله ۱} \\ p_4 - c_4)d_4. & \text{در مساله ۲} \end{cases} \quad (7)$$

با جایگذاری توابع تقاضای (۱) تا (۴) در توابع سود (۵) تا (۷)، سود اعضای زنجیره به صورت زیر بازنویسی می‌شوند:

$$u_1 = \begin{cases} a - bp_1) \left(p_1 - \frac{k}{\gamma} p_2 - c_1 - \frac{k}{\gamma} c_2 \right), & \text{مسئله ۱} \\ a - bp_1) p_1 - kp_3 - c_1. & \text{مسئله ۲} \end{cases} \quad (8)$$

$$u_2 = \begin{cases} 0, & \text{در مسئله ۱} \\ a - bp_1) \left(kp_3 - \frac{k}{\gamma} p_4 - \frac{k}{\gamma} c_3 \right). & \text{در مسئله ۲} \end{cases} \quad (9)$$

$$u_3 = \begin{cases} \frac{k}{\gamma} a - bp_1) p_2 - c_4, & \text{در مسئله ۱} \\ \frac{k}{\gamma} a - bp_1) p_4 - c_4. & \text{در مسئله ۲} \end{cases} \quad (10)$$

هم‌چنین به منظور شدنی بودن جواب‌های به دست آمده برای مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲، به ترتیب محدودیت‌های (۱۱) و (۱۲) باید در نظر گرفته شوند:

$$\gamma p_1 \geq kp_2 + \gamma c_1 + kc_2, \quad p_2 \geq c_4, \quad a - bp_1 \geq 0. \quad (11)$$

$$p_1 \geq kp_3 + c_1, \quad \gamma p_3 \geq p_4 + c_3, \quad p_4 \geq c_4, \quad a - bp_1 \geq 0. \quad (12)$$

محدودیت‌های تعیین شده در رابطه (۱۱) و رابطه (۱۲) تصمیم‌می‌کنند که سود حاشیه‌ای اعضای زنجیره‌تامین و مقادیر تقاضای مربوط به محصول نهایی و مواد ضایعاتی در مسایل مورد بررسی ناممفوی هستند.

در بخش بعد برای اتخاذ تصمیمات مورد بررسی از رویکرد نظریه بازی استفاده می‌گردد.

۳- رویکرد نظریه بازی

در این بخش اعضای زنجیره‌تامین در نظر گرفته شده (بازیکنان) برای تعیین قیمت‌های مربوط به محصول نهایی و مواد ضایعاتی در مسایل مورد بررسی، از رویکرد نظریه بازی استفاده می‌کنند.

لازم به ذکر است با توجه به قدرت بیشتر تولیدکننده در بازار نسبت به انبار ضایعات و بازیافت‌کننده، ابتدا تولیدکننده و سپس انبار ضایعات و بازیافت‌کننده تصمیمات خود را اتخاذ می‌نمایند. در واقع برای تعیین استراتژی‌های مربوط به هر بازیکن، بازی استکلبرگ به کار گرفته می‌شود که در آن تولیدکننده به عنوان رهبر بازی و انبار ضایعات و بازیافت‌کننده به عنوان پیرو تصمیمات اتخاذ شده توسط رهبر، در نظر گرفته شده‌اند.

هم‌چنین تولیدکننده هنگامی در این بازی رقابتی شرکت می‌کند که سود تخصیص داده شده به وی حداقل دو برابر بیشتر از سودهای تخصیص داده شده به انبار ضایعات و بازیافت‌کننده باشد. در واقع تولیدکننده به عنوان رهبر بازی انتظار دارد به طور قابل ملاحظه‌ای سود بیشتری نسبت به انبار ضایعات و بازیافت‌کننده دریافت کند که این نسبت به صورت دو برابر در نظر گرفته شده است.

۱-۳- اتخاذ تصمیمات در مسئله تصمیم‌گیری ۱

در این مسئله، تولیدکننده مواد ضایعاتی موردنیاز خود را از طریق کanal ۱ تهیه می‌کند. در واقع وی برای برآوردن تقاضای مشتریان، مواد ضایعاتی موردنیاز را به صورت بازیافت‌نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت می‌کند.

همان‌طور که پیش‌تر نیز اشاره شد، در بازی استکلبرگ مربوط به مسئله تصمیم‌گیری ۱، تولیدکننده به عنوان رهبر و انبار ضایعات به عنوان پیرو، استراتژی‌های خود را تعیین می‌کنند. در واقع ابتدا تولیدکننده با قدرت تصمیم‌گیری بیشتر، قیمت هر واحد محصول نهایی را برای مشتریان مشخص می‌نماید. سپس انبار ضایعات با قدرت تصمیم‌گیری کمتر، قیمت ضایعات بازیافت‌نشده را به تولیدکننده اعلام می‌کند. بازی استکلبرگ مربوط به مسئله ۱ به صورت زیر فرمول‌بندی می‌گردد:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{سطح اول: تعیین تصمیمات مربوط به بازیکن رهبر} \\ \max_{p_1} u_1 = a - bp_1 \left(p_1 - \frac{k}{\gamma} p_2 - c_1 - \frac{k}{\gamma} c_2 \right), \\ \text{سطح دوم: تعیین تصمیمات مربوط به بازیکن پیرو} \\ \max_{p_2} u_3 = \frac{k}{\gamma} (a - bp_1) p_2 - c_4, \\ \text{محدودیت‌های مساله} \\ \gamma p_1 \geq kp_2 + \gamma c_1 + kc_2, p_2 \geq c_4, a - bp_1 \geq 0. \end{array} \right. \quad (13)$$

اکنون سعی می‌کنیم جواب مساله (13) را بیابیم. ابتدا با در اختیار داشتن قیمت مشخص شده توسط تولیدکننده برای محصول نهایی، انبار ضایعات قیمت ضایعات بازیافت‌نشده را بر حسب قیمت محصول نهایی تعیین می‌کند.

لم ۱- تابع سود u_3 نسبت به p_2 به صورت خطی و صعودی است.

اثبات: با محاسبه مشتق‌های مرتبه اول و دوم تابع سود u_3 نسبت به p_2 داریم:

$$\left\{ \begin{array}{l} \frac{du_3}{dp_2} = \frac{k}{\gamma} (a - bp_1) \geq 0, \\ \frac{d^2u_3}{dp_2^2} = 0. \end{array} \right. \quad (14)$$

بهوضوح با توجه به مشتق‌های مرتبه اول و دوم محاسبه شده در رابطه (14) ثابت می‌گردد که u_3 نسبت به p_2 به صورت خطی و صعودی است.

برگرفته از لم ۱ می‌توان گفت که از دیدگاه انبار ضایعات، حداقل مقدار شدنی p_2 در جواب مساله (13) انتخاب خواهد شد. با توجه به رابطه (11)، محدودیت $\gamma p_1 + kc_2 \geq kp_2 + \gamma c_1$ باید در مساله در نظر گرفته شود. این محدودیت تصمین می‌کند که سود حاشیه‌ای تولیدکننده در مساله اول نامنفی است. با توجه به این رابطه، حداقل مقدار شدنی برای p_2 برابر با $c_2 - \frac{\gamma}{k} p_1 - \frac{\gamma}{k} c_1$ خواهد بود. بنابراین از دیدگاه انبار ضایعات باید p_2 برابر با $c_2 - \frac{\gamma}{k} p_1 - \frac{\gamma}{k} c_1$ انتخاب گردد. در این شرایط بدیهی است که سود حاشیه‌ای تولیدکننده و در نتیجه مقدار سود تخصیص داده شده به وی در مساله ۱ برابر با صفر خواهد شد. این در شرایطی است که تولیدکننده رهبر این بازی است و انتظار می‌رود که مقدار سود تخصیص داده شده به وی در این بازی بیشتر از انبار ضایعات باشد. در واقع در این شرایط تولیدکننده انگیزه‌ای برای مشارکت در بازی ندارد. با توجه به توضیحات ارایه شده می‌توان گفت که در شرایط عادی تعادل این بازی در شرایطی تولید می‌گردد که تولیدکننده بدون هیچ سودی در بازی مشارکت کند؛ اما به نظر می‌رسد که تعادل به دست آمده منطقی نبوده و منجر به عدم تشکیل بازی می‌گردد. به همین دلیل فرض نمودیم که تولیدکننده زمانی در این بازی مشارکت می‌کند که سود تخصیص داده شده به وی حداقل دو برابر بیشتر از سود تخصیص داده شده به انبار ضایعات باشد. در واقع تعادل بازی در مساله ۱ با استفاده از این فرض تولید خواهد شد.

قضیه ۱- قیمت تعیین شده توسط انبار ضایعات برای ضایعات بازیافت‌نشده بر حسب قیمت محصول نهایی مشخص شده توسط تولیدکننده به صورت زیر است:

$$p_2 = \frac{\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_2 + 2kc_4}{3k}. \quad (15)$$

اثبات: همان‌طور که پیشتر اشاره شد، سود تخصیص داده شده به تولیدکننده در بازی استکلبرگ حداقل دو برابر بیشتر از سود تخصیص داده شده به انبار ضایعات است؛ بنابراین $u_1 \geq u_3$ خواهد بود. با جایگذاری تابع سود بازیکنان در این رابطه و ساده‌سازی آن، رابطه $(\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_2 + 2kc_4)/3k \leq p_2$ به دست می‌آید. با توجه به لم ۱، قیمت بهینه انبار ضایعات برای ضایعات بازیافت‌نشده برابر با $(\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_2 + 2kc_4)/3k$ به عنوان حداقل مقدار شدنی آن است.

با جایگذاری (p_1) در تابع u_1 ، تابع سود جدید u_1' به صورت زیر به دست می‌آید:

$$u'_1 = \frac{2(a - bp_1)(\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_2 - kc_4)}{3\gamma}. \quad (16)$$

اکنون تولیدکننده قیمت محصول نهایی را با حداکثر نمودن تابع u'_1 تعیین می‌کند.

لم ۲- تابع u'_1 نسبت به p_1 به صورت اکید مقعر است.

اثبات داریم:

۸۵۱

$$\begin{cases} \frac{du'_1}{dp_1} = \frac{2a\gamma + b\gamma c_1 + bkc_2 + bkc_4 - 2b\gamma p_1}{3\gamma}, \\ \frac{d^2u'_1}{dp_1^2} = -\frac{4}{3}b < 0. \end{cases} \quad (17)$$

چون مشتق مرتبه دوم منفی است، u'_1 نسبت به p_1 به صورت اکید مقعر خواهد بود.

با توجه به لم ۲ می‌توان نتیجه گرفت که تابع u'_1 حداکثر دارای یک نقطه اکسٹرمم بوده و این نقطه در صورت وجود به شکل ماکزیمم است؛ بنابراین اگر جواب حاصل از حل مشتق مرتبه اول این تابع نسبت به p_1 شدنی باشد، آن‌گاه این جواب می‌تواند به عنوان استراتژی انتخاب شده توسط تولیدکننده در نظر گرفته شود.

قضیه ۲- قیمت‌های تعیین شده توسط تولیدکننده و انبار ضایعات به ترتیب برای محصول نهایی و ضایعات بازیافت‌نشده در مساله تصمیم گیری ۱ به صورت زیر هستند:

$$\begin{cases} p_1^1 = \frac{a\gamma + b\gamma c_1 + bkc_2 + bkc_4}{2b\gamma}, \\ p_2^1 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_2 + 5bkc_4}{6bk}. \end{cases} \quad (18)$$

اثبات: با حل مشتق مرتبه اول محاسبه شده در رابطه (۱۷) نسبت به p_1 و جایگذاری آن در رابطه (۱۵)، جواب رابطه (۱۸) به دست می‌آید. این جواب در محدودیت‌های ارایه شده در رابطه (۱۱) نیز صدق می‌کند. در واقع با جایگذاری قیمت‌های به دست آمده در رابطه (۱۸) در محدودیت‌های مربوط به رابطه (۱۱) ثابت می‌شود که این جواب شدنی است، اگر و تنها اگر رابطه $a\gamma \geq b\gamma c_1 + kbc_2 + kbc_4$ برقرار باشد. اکنون ثابت می‌کنیم که این رابطه برقرار است.

برگرفته از محدودیت‌های $k c_4 + \gamma c_1 + k c_2 \geq kp_2 + \gamma c_1 + k c_2$ و $\gamma p_1 \geq kp_2 + \gamma c_1 + k c_2$ حداقل مقدار ممکن برای تعیین قیمت p_1 برابر با $(k c_4 + \gamma c_1 + k c_2)/\gamma$ است. هنگامی که تولیدکننده حداقل مقدار ممکن را برای قیمت محصول نهایی در نظر می‌گیرد، انتظار می‌رود که تقاضای محصول نهایی نامنفی باشد و این یک فرض بدیهی است. با جایگذاری رابطه $(k c_4 + \gamma c_1 + k c_2)/\gamma = p_1$ در تابع تقاضای $d_1 = a - bp_1$ به راحتی ثابت می‌گردد که $d_1 \geq 0$ است، اگر و تنها اگر رابطه $a\gamma \geq b\gamma c_1 + kbc_2 + kbc_4$ برقرار باشد و این اثبات قضیه ۲ را تکمیل می‌نماید.

اکنون می‌توان با جایگذاری قیمت‌های به دست آمده در رابطه (۱) تا رابطه (۴)، مقادیر تقاضا در مساله ۱ را تعیین نمود.

رویکرد نظریه بازنگردی انتخاب کاذال تأمین مواد اولیه موردنیازی فولید کی محصول ساخته شده از مواد بازیافتی

قضیه ۳- تقاضای محصول نهایی سفارش داده شده توسط مشتریان به تولیدکننده و تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت‌نشده تعیین شده توسط تولیدکننده به انبار ضایعات در مساله تصمیم گیری ۱ به صورت زیر به دست می‌آیند:

$$\begin{cases} d_1^1 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_2 - bkc_4}{2\gamma}, \\ d_2^1 = \frac{k a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_2 - bkc_4}{2\gamma^2}. \end{cases} \quad (19)$$

اثبات: مقادیر تقاضای محصول نهایی و مواد ضایعاتی بازیافت‌نشده، با جایگذاری قیمت‌های تعیین شده در رابطه (۱۸) در رابطه (۱) و رابطه (۲) محاسبه می‌شوند.

هم‌چنین با جای‌گذاری قیمت‌ها و تقاضاها را به دست آمده در رابطه (۵) تا رابطه (۷)، مقادیر سود اعضا در مساله ۱ نیز تعیین می‌شوند.

قضیه ۴- مقادیر سود مربوط به تولیدکننده و انبار ضایعات در مساله تصمیم‌گیری ۱ به صورت زیر خواهد بود:

$$\begin{cases} u_1 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_2 - bkc_4)^2}{6b\gamma^2}, \\ u_3 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_2 - bkc_4)^2}{12b\gamma^2}. \end{cases} \quad (20)$$

اثبات: مقادیر سود تولیدکننده و انبار ضایعات، با جای‌گذاری رابطه (۱۸) در رابطه (۵) و رابطه (۷) تعیین می‌شوند.

۸۵۲

۳-۲- اتخاذ تصمیمات در مساله تصمیم‌گیری ۲

ج. تحقیق در عملیات، زمانه ۳، مسئله ۲۰، صفحه ۰-۱۷

در مساله تصمیم‌گیری ۲، تولیدکننده مواد ضایعاتی موردنیاز خود را از طریق کanal ۲ تهیه می‌کند. به عبارت دیگر تولیدکننده برای برآوردن تقاضای مشتریان، مواد ضایعاتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت شده از بازیافت‌کننده خریداری می‌کند. هم‌چنین بازیافت‌کننده برای تامین مواد ضایعاتی موردنیاز خود، آن‌ها را به صورت بازیافت‌نشده از انبار ضایعات خریداری و سپس بازیافت می‌نماید.

در بازی استکلبرگ مربوط به مساله ۲، تولیدکننده به عنوان رهبر و بازیافت‌کننده و انبار ضایعات به عنوان پیرو، تصمیمات خود را اتخاذ می‌کنند. در واقع ابتدا تولیدکننده با قدرت تصمیم‌گیری بیشتر، قیمت هر واحد محصول نهایی را برای مشتریان مشخص می‌کند. سپس بازیافت‌کننده و انبار ضایعات با قدرت تصمیم‌گیری کمتر، قیمت‌های خود را اعلام می‌نمایند. به عبارت دیگر بازیافت‌کننده، قیمت ضایعات بازیافت‌شده را برای تولیدکننده و انبار ضایعات، قیمت ضایعات بازیافت‌نشده را برای بازیافت‌کننده تعیین می‌کنند. بازی استکلبرگ مربوط به مساله تصمیم‌گیری ۲ به صورت زیر فرمول‌بندی می‌شود:

$$\begin{cases} \text{سطح اول: تعیین تصمیمات مربوط به بازیکن رهبر} \\ \max_{p_1} u_1 = a - bp_1, p_1 - kp_3 - c_1, \\ \text{سطح دوم: تعیین تصمیمات مربوط به بازیکن پیرو} \\ \max_{p_3} u_2 = a - bp_1 \left(kp_3 - \frac{k}{\gamma} p_4 - \frac{k}{\gamma} c_3 \right), \\ \max_{p_4} u_3 = \frac{k}{\gamma} a - bp_1, p_4 - c_4, \\ \text{محدودیت‌های مساله} \\ p_1 \geq kp_3 + c_1, \gamma p_3 \geq p_4 + c_3, p_4 \geq c_4, a - bp_1 \geq 0. \end{cases} \quad (21)$$

ابتدا با دانستن قیمت محصول نهایی مشخص شده توسط تولیدکننده، بازیافت‌کننده و انبار ضایعات به ترتیب قیمت ضایعات بازیافت‌شده و قیمت ضایعات بازیافت‌نشده را تعیین می‌کنند.

لم ۳- توابع u_2 و u_3 به ترتیب نسبت به قیمت‌های p_3 و p_4 به صورت خطی و صعودی هستند.

اثبات داریم:

$$\begin{cases} \frac{du_2}{dp_3} = k(a - bp_1) \geq 0, \\ \frac{d^2u_2}{dp_3^2} = 0. \end{cases} \quad (22)$$

$$\begin{cases} \frac{du_3}{dp_4} = \frac{k}{\gamma}(a - bp_1) \geq 0, \\ \frac{d^2u_3}{dp_4^2} = 0. \end{cases} \quad (23)$$

با توجه به مشتق‌های مرتبه اول و دوم محاسبه شده در رابطه (۲۲) و رابطه (۲۳)، بهوضوح u_2 و u_3 به ترتیب نسبت به p_3 و p_4 به صورت خطی و صعودی هستند.

بنابراین می‌توان گفت که از دیدگاه بازیافت‌کننده و انبار ضایعات، حداکثر مقادیر شدنی p_3 و p_4 باید در جواب مساله (۲۱) در نظر گرفته شوند. با توضیحاتی مشابه به آن چه در بخش ۳-۱ ذکر شد، از این فرض که سود تخصیص داده شده به تولیدکننده حداقل دو برابر بیشتر از سودهای تخصیص داده شده به انبار ضایعات و بازیافت‌کننده است، برای تولید تعادل در مساله ۲ استفاده می‌گردد.

قضیه ۵- قیمت تعیین شده توسط بازیافت‌کننده برای ضایعات بازیافت‌شده و قیمت تعیین شده توسط انبار ضایعات برای ضایعات بازیافت‌شده بر حسب قیمت محصول نهایی به صورت زیر هستند:

۸۵۳

$$\begin{cases} p_3 p_1 = \frac{\gamma p_1 - \gamma c_1 + kc_3 + kc_4}{2k\gamma}, \\ p_4 p_1 = \frac{\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_3 + 3kc_4}{4k}. \end{cases} \quad (۲۴)$$

اثبات: سود تخصیص داده شده به تولیدکننده در بازی استکلبرگ حداقل دو برابر بیشتر از سودهای تخصیص داده شده به بازیافت‌کننده و انبار ضایعات است. در نتیجه روابط $2u_2 \geq u_1 \geq 2u_3$ و $u_1 \geq (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_3 + 2kp_4)/3k\gamma$ برقرار هستند. با جایگذاری توابع سود بازیکنان در این روابط و ساده‌سازی آن‌ها، روابط $(yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_3 + 2kp_4)/2k \leq (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_3 + 2kp_4)/3k\gamma$ و $p_3 = (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_3 + 2kp_4)/2k$ حاصل می‌شوند. با توجه به لم ۳، قیمت تعیین شده توسط بازیافت‌کننده برای ضایعات بازیافت‌شده و قیمت تعیین شده توسط انبار ضایعات برای ضایعات بازیافت‌شده به ترتیب برابر با $(yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/2k$ و $(yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/3k\gamma$ (به عنوان حداکثر مقادیر شدنی آن‌ها خواهد بود. با حل هم‌زمان روابط $(yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/2k = (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/3k\gamma$ و $p_3 = (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/2k$ و $p_4 = (yp_1 - \gamma c_1 + 2kc_4 - kyp_3)/3k\gamma$) به دست می‌آید. رابطه (۲۴) به دست می‌آید.

تابع سود جدید u_1'' با جایگذاری $(p_1)(p_3)$ و $(p_1)(p_4)$ در تابع u_1 به صورت زیر حاصل می‌گردد:

$$u_1'' = \frac{a - bp_1(\gamma p_1 - \gamma c_1 - kc_3 - kc_4)}{2\gamma}. \quad (۲۵)$$

اکنون تولیدکننده قیمت محصول نهایی را با حداکثر کردن تابع سود u_1'' مشخص می‌نماید.

لم ۴- تابع سود جدید u_1'' نسبت به p_1 به صورت اکید مقعر است.

اثبات: با محاسبه مشتق‌های مرتبه اول و دوم تابع u_1'' نسبت به p_1 داریم:

$$\begin{cases} \frac{du_1''}{dp_1} = \frac{a\gamma + b\gamma c_1 + bkc_3 + bkc_4 - 2b\gamma p_1}{2\gamma}, \\ \frac{d^2u_1''}{dp_1^2} = -b < 0. \end{cases} \quad (۲۶)$$

بهوضوح u_1'' نسبت به p_1 به صورت اکید مقعر است.

به عنوان نتیجه، تابع u_1'' حداکثر دارای یک نقطه اکسترم بوده و این نقطه در صورت وجود به شکل ماکزیمم است؛ بنابراین، می‌توان گفت که اگر جواب حاصل از حل مشتق مرتبه اول شدنی باشد، آن‌گاه این جواب به عنوان استراتژی تعیین شده توسط تولیدکننده در مساله ۲ در نظر گرفته خواهد شد.

قضیه ۶- قیمت تعیین شده توسط تولیدکننده برای محصول نهایی، قیمت تعیین شده توسط بازیافت‌کننده برای ضایعات بازیافت‌شده و قیمت تعیین شده توسط انبار ضایعات برای ضایعات بازیافت‌شده در مساله تصمیم‌گیری ۲ به صورت زیر به دست می‌آیند:

$$\begin{cases} p_1^2 = \frac{a\gamma + b\gamma c_1 + bkc_3 + bkc_4}{2b\gamma}, \\ p_3^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 + 3bkc_3 + 3bkc_4}{4b\gamma}, \\ p_4^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 + bkc_3 - 7bkc_4}{8bk}. \end{cases} \quad (۲۷)$$

اثبات: با حل مشتق مرتبه اول ارایه شده در رابطه (۲۶) نسبت به p_1 و جایگذاری آن در رابطه (۲۴)، جواب رابطه (۲۷) حاصل می‌شود. این جواب در محدودیت‌های مربوط به رابطه (۱۲) نیز صادق است. با جایگذاری قیمت‌های تعیین شده در رابطه (۲۷) در

جعفری / تضمیم گیری و تحقیق در عملیات، دوره ۸، شماره ۴، زمستان ۱۳۹۰، صفحه: ۸۶-۴۲

محدودیت‌های مربوط به رابطه (۱۲) ثابت می‌گردد که جواب رابطه (۲۷) شدنی است، اگر و تنها اگر رابطه_۴ برقرار باشد. با روندی مشابه با آن چه در اثبات قضیه ۲ ارایه شد، می‌توان گفت که رابطه مذکور برقرار است.

با جایگذاری قیمت‌های بهدست آمده در رابطه (۱) تا رابطه (۴)، مقادیر تقاضا در مساله ۲ به دست خواهد آمد.

قضیه ۷- تقاضای محصول نهایی سفارش داده شده توسط مشتریان به تولیدکننده، تقاضای ضایعات بازیافت شده تعیین شده توسط تولیدکننده به بازیافت کننده و تقاضای ضایعات بازیافت نشده تعیین شده توسط بازیافت کننده به ابار ضایعات در مساله تصمیم‌گیری ۲ بهصورت زیر خواهد بود:

$$\begin{cases} d_1^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4}{2\gamma}, \\ d_3^2 = \frac{k(a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4)}{2\gamma}, \\ d_4^2 = \frac{k(a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4)}{2\gamma^2}. \end{cases} \quad (\text{L}\wedge)$$

اثبات: مقادیر تقاضای مربوط به مساله ۲، با جایگذاری قیمت‌های محاسبه شده در رابطه (۲۷) در رابطه‌های (۱)، (۳) و (۴) حاصل می‌شوند.

اکنون می‌توان با جایگذاری قیمت‌ها و تقاضاهای بهدست آمده در رابطه (۵) تا رابطه (۷)، مقادیر سود اعضا را در مساله ۲ تعیین نمود.

قضیه ۸- مقدار سود تخصیص داده شده به تولید کننده، بازیافت کننده و انبار ضایعات در مساله تصمیم گیری ۲ به صورت زیر هستند:

$$\begin{cases} u_1^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4)^2}{8b\gamma^2}, \\ u_2^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4)^2}{16b\gamma^2}, \\ u_3^2 = \frac{a\gamma - b\gamma c_1 - bkc_3 - bkc_4)^2}{16b\gamma^2}. \end{cases} \quad (49)$$

اثبات: با جایگذاری رابطه (۲۷) در رابطه‌های (۵) و (۷)، مقادیر سود اعضا زنجیره تامین به دست خواهد آمد.

٤- مثال عددي

امروزه با توجه به کمبود منابع طبیعی پنبه، از برخی مواد ضایعاتی بازیافت‌پذیر در صنعت نساجی استفاده می‌شود. می‌توان گفت که در سال‌های اخیر بسیاری از شرکت‌های موجود در صنعت نساجی از جمله تولیدکننده‌های فرش، موکت و پوشک به جای پنبه از الیاف مصنوعی تهیه شده از مواد پلاستیکی بازیافت‌پذیر برای تولید محصولات خود استفاده می‌کنند [29]. با توجه به ارزان‌تر بودن الیاف مصنوعی نسبت به پنبه، استفاده از این فرآیند برای تولیدکننده‌ها مقرون به صرفه است. هم‌چنین جمع‌آوری، بازیافت و استفاده مجدد از مواد پلاستیکی بازیافت‌پذیر، اثرات مطلوب زیست‌محیطی را نیز به همراه خواهد داشت [28]. بدین منظور، در این بخش برای تشریح مسایل در نظر گرفته شده در تحقیق فعلی، یک مثال عددی در صنعت نساجی ارایه می‌گردد.

یک تولیدکننده الیاف مصنوعی را در نظر بگیرید که از مواد پلاستیکی بازیافت‌پذیر برای تولید محصولات خود استفاده می‌نماید. وی می‌تواند مواد پلاستیکی موردنیاز خود را به صورت بازیافت‌نشده از یک انبار ضایعات پلاستیکی خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت کند یا این‌که این مواد را به صورت بازیافت‌شده از یک کارخانه بازیافت تهیه کند. در واقع تولیدکننده قادر است که مواد پلاستیکی بازیافت نشده را بازیافت نماید.

هزینه تولید هر تن الیاف مصنوعی برای تولیدکننده برابر با $c_1 = 100000$ تومان، هزینه بازیافت هر تن مواد پلاستیکی بازیافت نشده برای تولیدکننده برابر با $c_2 = 50000$ تومان، هزینه بازیافت هر تن مواد پلاستیکی بازیافت نشده برای کارخانه بازیافت برابر با $c_3 = 350000$ تومان و هزینه جمع‌آوری هر تن مواد پلاستیکی برای انبار ضایعات برابر با $c_4 = 200000$ تومان تخمین زده شده‌اند. برای تولید هر تن الیاف مصنوعی، $k = 3$ تن ضایعات پلاستیکی، بازیافت شده موردنیاز بوده و ناخ بازیافت بذری ضایعات پلاستیک، مورداستفاده بارا با

۰/۷ است. حداکثر تقاضای مشتریان در بازار برای الیاف مصنوعی تولیدشده برابر با $a = 200000$ تن بوده و ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن برابر با $b = 0/03$ برآورده شده است.

نتایج مربوط به جواب‌های به دست آمده برای مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲ تحت مثال عددی مورد بررسی در جدول ۳ خلاصه شده‌اند. با توجه به جدول ۳، مقدار سود تولیدکننده در مساله ۲ بیشتر از مساله ۱ است؛ بنابراین، می‌توان گفت که از دیدگاه تولیدکننده بهتر است مواد پلاستیکی صنایعاتی موردنیاز به صورت بازیافت شده از کارخانه بازیافت خردباری شود.

جدول ۳- نتایج مربوط به مثال عددی مورد بررسی.

Table 3- Results for the investigated numerical example.

عنوان	جواب مساله ۱	جواب مساله ۲
قیمت هر تن الیاف مصنوعی (تومان)	53333333	50119000
قیمت هر تن صنایعات پلاستیکی بازیافت شده (تومان)	-	10615100
قیمت هر تن صنایعات پلاستیکی بازیافت نشده (تومان)	3037037	2965280
تقاضای الیاف مصنوعی (تن)	400000	496429
تقاضای صنایعات پلاستیکی بازیافت شده (تن)	-	1489290
تقاضای صنایعات پلاستیکی بازیافت نشده (تن)	1714285	2127550
سود تولیدکننده (تومان)	355555555555	410735544222
سود کارخانه بازیافت (تومان)	-	205367772111
سود ابزار صنایعات (تومان)	177777777777	205367772111

۵- نتایج و یافته‌ها

در این بخش نتایج به دست آمده از حل مسایل تعریف شده، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

ابتدا تعیین می‌کنیم که از دیدگاه تولیدکننده بهتر است کدامیک از کانال‌های ۱ (تامین مواد صنایعاتی موردنیاز به صورت بازیافت نشده از انبار صنایعات و بازیافت آنها) یا کانال ۲ (تامین مواد صنایعاتی موردنیاز به صورت بازیافت شده از بازیافت کننده) انتخاب گرددند.

نتیجه ۱: با توجه به مقادیر سود تخصیص داده شده به تولیدکننده در مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲، رابطه زیر برقرار خواهد بود:

$$u_1^1 \geq u_1^2 \quad \text{اگر و تنها اگر} \quad c_2 \leq v. \quad (30)$$

که در آن داریم:

$$v = \frac{(2\sqrt{3} - 3) \gamma a - b\gamma c_1 - bkc_4 + 3bkc_3}{2\sqrt{3}bk}. \quad (31)$$

رابطه (۳۰) با توجه به مقادیر سود تولیدکننده در مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲ به دست می‌آید.

نتیجه ۲: برای تقاضای محصول نهایی تعیین شده توسط مشتریان در مسایل تصمیم‌گیری ۱ و ۲، داریم:

$$p_1^1 \geq p_1^2 \quad \text{اگر و تنها اگر} \quad c_2 \geq c_3. \quad (32)$$

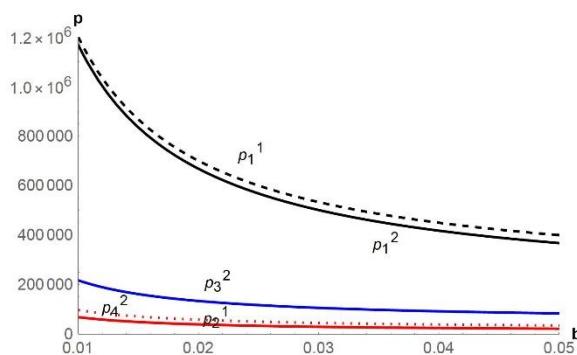
رابطه (۳۲) با مقایسه قیمت محصول نهایی در مسایل ۱ و ۲ به دست می‌آید.

در ادامه یک تحلیل حساسیت بر روی برخی پارامترهای در نظر گرفته شده انجام خواهد شد تا تاثیر آنها را بر روی قیمت‌ها، تقاضاها و سودهای به دست آمده در کانال‌های ۱ و ۲ تعیین کنیم. بدین منظور از مقادیر پارامترهای مربوط به مثال عددی ارایه شده در بخش ۴ استفاده می‌گردد.

تأثیر تغییرات ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن (b) بر روی قیمتها، تقاضاها و سودهای حاصل از مسایل موردبررسی بهترتب در شکل‌های ۲، ۳ و ۴ نشان داده شده‌اند.

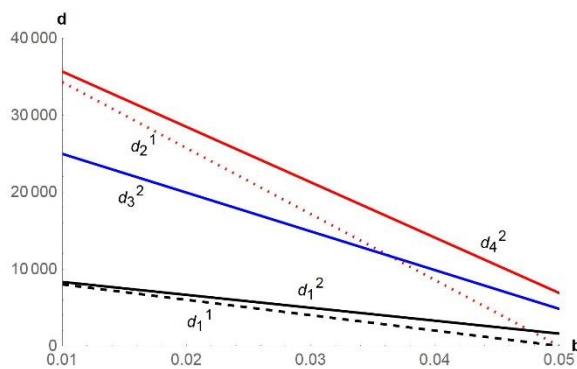

۸۵۶

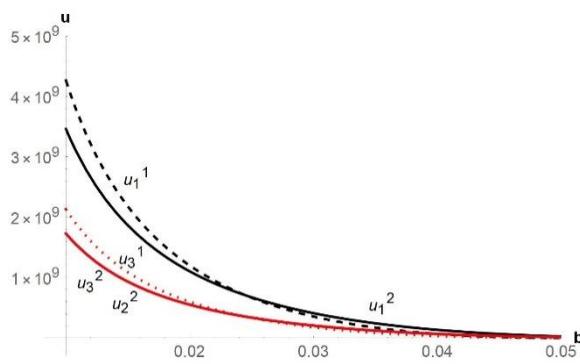
شکل ۲- تغییرات قیمت‌ها نسبت به b.

Figure 2- Changes of the prices in regard to b.

شکل ۳- تغییرات تقاضاها نسبت به b.

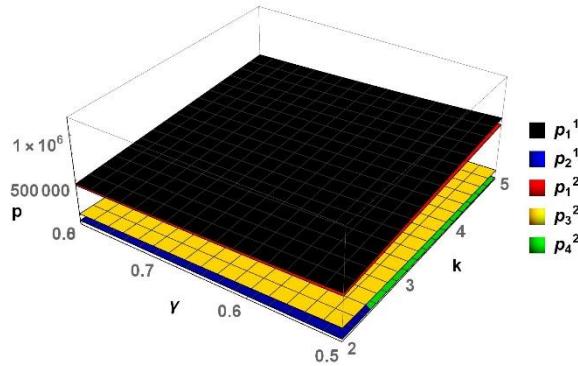
Figure 3- Changes of the demands in regard to b.

شکل ۴- تغییرات سودها نسبت به b.

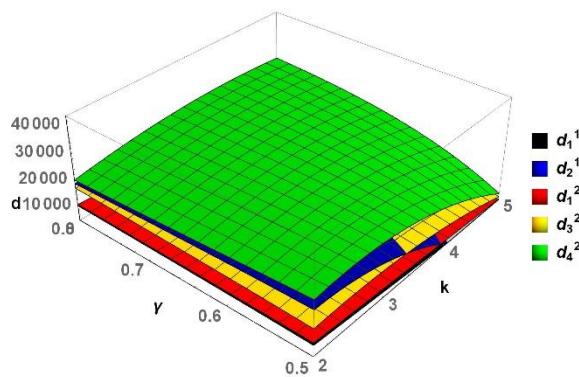
Figure 4- Changes of the profits in regard to b.

هم‌چنین نحوه تغییرات قیمت‌ها، تقاضاها و سودها نسبت به تغییرات همزمان مقدار ضایعات بازیافت‌شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی (k) و نرخ بازیافت‌پذیری مواد ضایعاتی (γ) بهترتب در شکل ۵ تا شکل ۷ نشان داده شده‌اند.

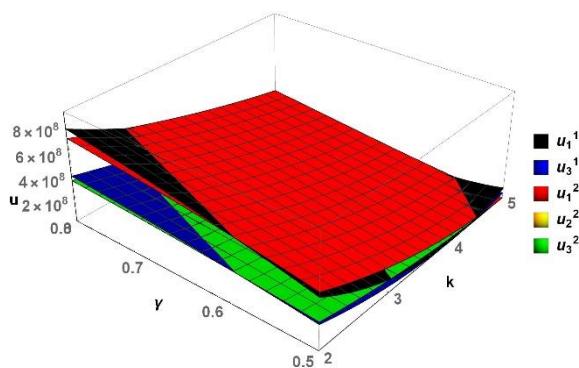
شکل ۵- تغییرات قیمت‌ها نسبت به k و γ .

Figure 5- Changes of the prices in regard to k and γ .

شکل ۶- تغییرات تقاضاها نسبت به k و γ .

Figure 6- Changes of the demands in regard to k and γ .

شکل ۷- تغییرات سودها نسبت به k و γ .

Figure 7- Changes of the profits in regard to k and γ .

۶- دیدگاه‌های مدیریتی

در این بخش دیدگاه‌های مدیریتی مربوط به نتایج ارایه شده در بخش ۵ فراهم خواهند شد. براین اساس داریم:

دیدگاه مدیریتی ۱ (برگرفته از نتیجه ۱): از دیدگاه تولیدکننده مقرر بصرفه است که وی مواد ضایعاتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت کند، اگر و تنها اگر هزینه بازیافت مواد ضایعاتی برای تولیدکننده از یک مقدار مشخص v بیشتر نباشد.

دیدگاه مدیریتی ۲ (برگرفته از نتیجه ۲): هنگامی که هزینه بازیافت مواد ضایعاتی برای تولیدکننده کمتر از هزینه بازیافت برای بازیافت کننده باشد، تقاضای محصول نهایی در حالتی که تولیدکننده مواد ضایعاتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آنها را بازیافت کند، بیشتر از حالتی است که وی این مواد را به صورت بازیافت شده از بازیافت کننده خریداری می‌خرد.

دیدگاه مدیریتی ۳ (برگرفته از نتیجه ۳): وقتی هزینه بازیافت مواد ضایعاتی برای تولیدکننده بیشتر از هزینه بازیافت برای بازیافت کننده است، قیمت محصول در حالتی که تولیدکننده مواد ضایعاتی موردنیاز خود را به صورت بازیافت نشده از انبار ضایعات خریداری و بازیافت می‌کند، بیشتر از حالتی است که وی این مواد را به صورت بازیافت شده از بازیافت کننده خریداری می‌نماید.

دیدگاه مدیریتی ۴ (برگرفته از تحلیل حساسیت تصمیمات نسبت به ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی): با توجه به شکل ۲، با افزایش ضریب کشسانی تقاضای محصول نسبت به قیمت آن، قیمت‌های تعیین شده توسط اعضای زنجیره تامین کاهش می‌یابند. در واقع هنگامی که ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن افزایش می‌یابد، تولیدکننده قیمت محصول نهایی را کاهش می‌دهد تا مشتریان کمتری را از دست دهد و به تبع آن سایرین نیز مجبورند قیمت خود را کمتر تعیین نمایند.

دیدگاه مدیریتی ۵ (برگرفته از تحلیل حساسیت مقادیر تقاضا نسبت به ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی): با توجه به شکل ۳، افزایش ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن منجر به کاهش تقاضای محصول نهایی و در نتیجه تقاضای مواد ضایعاتی می‌گردد.

دیدگاه مدیریتی ۶ (برگرفته از تحلیل حساسیت مقادیر سود نسبت به ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی): با توجه به شکل ۴، با افزایش ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن، سود اعضای زنجیره تامین موردنبررسی کاهش خواهد یافت. بوضوح هنگامی که ضریب کشسانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن افزایش می‌یابد، مقادیر سود اعضای زنجیره تامین نیز با توجه به کاهش قیمت‌ها و تقاضاهای کاهش خواهد یافت.

دیدگاه مدیریتی ۷ (برگرفته از تحلیل حساسیت تصمیمات نسبت به مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز و نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی): با توجه به شکل ۵، با افزایش مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی یا با کاهش نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی، قیمت‌های اعلام شده در مسایل موردنبررسی افزایش می‌یابند.

دیدگاه مدیریتی ۸ (برگرفته از تحلیل حساسیت مقادیر تقاضا نسبت به مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز و نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی): با توجه به شکل ۶، هنگامی که مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی هر دو به صورت همزمان افزایش می‌یابند، تقاضای محصول نهایی و مواد ضایعاتی نیز افزایش پیدا می‌کنند. با افزایش مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و با کاهش نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی، تقاضاهای کاهش مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و افزایش نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی می‌یابند. کاهش مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و کاهش تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت نشده می‌شوند. همچنین با منجر به افزایش تقاضای محصول نهایی و مواد ضایعاتی بازیافت شده و کاهش تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت نشده می‌شوند. همچنین با کاهش همزمان این پارامترها تقاضای مواد ضایعاتی بازیافت نشده افزایش خواهد یافت، در صورتی که در این حالت نمی‌توان نتیجه صریحی در مورد تقاضای محصول نهایی و مواد ضایعاتی بازیافت شده بیان نمود.

دیدگاه مدیریتی ۹ (برگرفته از تحلیل حساسیت مقادیر سود نسبت به مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز و نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی): با توجه به شکل ۷، با کاهش مقدار ضایعات بازیافت شده موردنیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و با افزایش نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی، سود اعضای زنجیره تامین افزایش می‌یابند.

۷- نتیجه‌گیری و جمع‌بندی

در این تحقیق تصمیمات قیمت‌گذاری و سفارش‌دهی ضایعات بازیافتنی برای تولید یک محصول خاص در زنجیره تامینی شامل تولیدکننده، بازیافت کننده و انبار ضایعات موردنبررسی قرار گرفت. تحت زنجیره تامین در نظر گرفته شده، تولیدکننده می‌توانست مواد ضایعاتی موردنیاز

خود را به صورت بازیافت نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت کند (کanal ۱) یا این‌که این مواد را به صورت بازیافت شده از بازیافت کننده تهیه نماید (کanal ۲). سپس برای تعیین قیمت‌های مربوط به محصول نهایی و مواد ضایعاتی مورد نیاز در کanal‌های ۱ و ۲، از رویکرد نظریه بازی استفاده شد. در ادامه برای تشریح مساله موردنبررسی، یک مثال عددی در صنعت نساجی ارایه گردید. در نهایت تصمیمات اتخاذ شده مورد ارزیابی قرار گرفته و برخی نتایج به دست آمدند. نتایج نشان می‌دهند که بهتر است تولید کننده مواد ضایعاتی مورد نیاز خود را به صورت بازیافت نشده از انبار ضایعات خریداری نموده و سپس آن‌ها را بازیافت کند، اگر هزینه بازیافت مواد ضایعاتی برای وی از یک مقدار مشخص کم‌تر باشد. هنگامی که هزینه بازیافت مواد ضایعاتی برای تولید کننده کم‌تر از هزینه بازیافت برای بازیافت کننده است، تقاضای محصول نهایی در کanal ۱ بیش‌تر از کanal ۲ خواهد بود. با افزایش ضریب کش‌سانی تقاضای محصول نهایی نسبت به قیمت آن، قیمت‌ها، تقاضاها و سودهای تعیین شده در زنجیره تامین مورد بررسی کاهش می‌یابند. هم‌چنین کاهش مقدار ضایعات بازیافت شده مورد نیاز برای تولید یک واحد محصول نهایی و افزایش نرخ بازیافت پذیری مواد ضایعاتی منجر به افزایش سود اعضا زنجیره تامین خواهد شد. در این تحقیق از رویکرد نظریه بازی قطعی برای تحلیل مساله استفاده شد. در تحقیقات آتی می‌توان رویکرد مدل‌سازی فازی یا احتمالی را برای بررسی عدم قطعیت موجود در مساله به کار گرفت. هم‌چنین می‌توان از اعمال قراردادهای مختلف برای هماهنگ‌سازی تصمیمات تحت زنجیره تامین مورد بررسی استفاده نمود.

منابع مالی

بدین‌وسیله نویسنده‌گان این مقاله اعلام می‌دارند که در فرآیند تحقیق، هیچ‌گونه بودجه یا کمک هزینه تحقیق در یافتن ننموده‌اند.

تعارض با منافع

بدین‌وسیله نویسنده‌گان این مقاله اعلام می‌دارند که هیچ تضادی در منافع در مورد انتشار این نسخه وجود ندارد، همه نویسنده‌گان نسخه نهایی ارسال شده را مشاهده و تایید کرده‌اند. نویسنده‌گان تصمیم می‌کنند که مقاله اثر اصلی آن‌ها بوده، پیش‌تر چاپ نشده و در حال حاضر تحت انتشار نمی‌باشد.

منابع

- [1] Poudel, B., Maley, J., Parton, K., & Morrison, M. (2021). Factors influencing the sustainability of micro-hydro schemes in Nepal. *Renewable and sustainable energy reviews*, 151. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1364032121008224>
- [2] Lim, J. Y., Safder, U., How, B. S., Ifaei, P., & Yoo, C. K. (2021). Nationwide sustainable renewable energy and power-to-X deployment planning in South Korea assisted with forecasting model. *Applied energy*, 283. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0306261920316883>
- [3] Razmjoo, A., Gakenia Kaigutha, L., Vaziri Rad, M. A., Marzband, M., Davarpanah, A., & Denai, M. (2021). A Technical analysis investigating energy sustainability utilizing reliable renewable energy sources to reduce CO₂ emissions in a high potential area. *Renewable energy*, 164, 46–57. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960148120314622>
- [4] Díaz González, C. A., & Pacheco Sandoval, L. (2020). Sustainability aspects of biomass gasification systems for small power generation. *Renewable and sustainable energy reviews*, 134. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1364032120304706>
- [5] Wang, W., Feng, L., Zheng, T., & Liu, Y. (2021). The sustainability of ecotourism stakeholders in ecologically fragile areas: implications for cleaner production. *Journal of cleaner production*, 279. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652620336519>
- [6] Zgheib, N., & Takache, H. (2021). Recycling of used lubricating oil by solvent extraction: experimental results, Aspen Plus simulation and feasibility study. *Clean technologies and environmental policy*, 23(1), 65–76. <https://doi.org/10.1007/s10098-020-01893-0>
- [7] Menges, R., Cloos, J., Greiff, M., Wehrle, J., Goldmann, D., & Rabe, L. (2021). Recycling behavior of private households: an empirical investigation of individual preferences in a club good experiment. *Clean technologies and environmental policy*, 23(3), 843–856. <https://doi.org/10.1007/s10098-020-01929-5>
- [8] Jang, Y. C., Lee, G., Kwon, Y., Lim, J., & Jeong, J. (2020). Recycling and management practices of plastic packaging waste towards a circular economy in South Korea. *Resources, conservation and recycling*, 158. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344920301191>
- [9] Vazifeh, Z., Mafakheri, F., & An, C. (2021). Biomass supply chain coordination for remote communities: a game-theoretic modeling and analysis approach. *Sustainable cities and society*, 69, 102819. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2210670721001104>

- [10] Jeihoonian, M., Kazemi Zanjani, M., & Gendreau, M. (2022). Dynamic reverse supply chain network design under uncertainty: mathematical modeling and solution algorithm. *International transactions in operational research*, 29(5), 3161–3189. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/itor.12865>
- [11] Hammond, D., & Beullens, P. (2007). Closed-loop supply chain network equilibrium under legislation. *European journal of operational research*, 183(2), 895–908.
- [12] Jafari, H., Hejazi, S. R., & Rasti-Barzoki, M. (2020). Game theoretical approach to price a product under two-echelon supply chain containing e-tail selling channel. *International journal of services and operations management*, 36(2), 131–160. <https://www.inderscienceonline.com/doi/abs/10.1504/IJSOM.2020.107206>
- [13] Jafari, H., Safarzadeh, S., & Azad-Farsani, E. (2022). Effects of governmental policies on energy-efficiency improvement of hydrogen fuel cell cars: a game-theoretic approach. *Energy*, 254. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S03605442201297X>
- [14] Jafari, H. (2022). Investigating environmental and economic aspects of sustainability by recycling PET plastic bottles: a game-theoretic approach. *Clean technologies and environmental policy*, 24(3), 829–842. <https://doi.org/10.1007/s10098-021-02216-7>
- [15] Rasti-Barzoki, M., Jafari, H., & Hejazi, S. R. (2017). Game-theoretic approach for pricing decisions in dual-channel supply Chain. *International journal of industrial engineering & production research*, 28(1). <http://ijiepr.iust.ac.ir/article-1-688-en.html>
- [16] Nagurney, A., Yu, M., Floden, J., & Nagurney, L. S. (2014). Supply chain network competition in time-sensitive markets. *Transportation research part E: logistics and transportation review*, 70, 112–127. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1366554514001227>
- [17] Nagurney, A., & Li, D. (2014). Equilibria and dynamics of supply chain network competition with information asymmetry in quality and minimum quality standards. *Computational management science*, 11(3), 285–315. <https://doi.org/10.1007/s10287-014-0216-8>
- [18] Nagurney, A., & Toyasaki, F. (2005). Reverse supply chain management and electronic waste recycling: a multitiered network equilibrium framework for e-cycling. *Transportation research part E: logistics and transportation review*, 41(1), 1–28. DOI:<https://doi.org/10.1016/j.tre.2003.12.001>
- [19] Sun, J., & Debo, L. (2014). Sustaining long-term supply chain partnerships using price-only contracts. *European journal of operational research*, 233(3), 557–565.
- [20] Nagurney, A., & Yu, M. (2012). Sustainable fashion supply chain management under oligopolistic competition and brand differentiation. *International journal of production economics*, 135(2), 532–540. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0925527311000739>
- [21] Wang, J., Li, W., Mishima, N., & Adachi, T. (2020). Formalisation of informal collectors under a dual-recycling channel: a game theoretic approach. *Waste management & research*, 38(5), 576–587.
- [22] Dong, X., Li, C., Li, J., Wang, J., & Huang, W. (2010). A game-theoretic analysis of implementation of cleaner production policies in the Chinese electroplating industry. *Resources, conservation and recycling*, 54(12), 1442–1448. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0921344910001564>
- [23] Chen, P.-C., Chiu, M. C., & Ma, H. (2016). Measuring the reduction limit of repeated recycling – a case study of the paper flow system. *Journal of cleaner production*, 132, 98–107.
- [24] Bing, X., Bloemhof-Ruwaard, J., Chaabane, A., & van der Vorst, J. (2015). Global reverse supply chain redesign for household plastic waste under the emission trading scheme. *Journal of cleaner production*, 103, 28–39. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652615001328>
- [25] Krikke, H., Bloemhof-Ruwaard, J., & Van Wassenhove, L. N. (2003). Concurrent product and closed-loop supply chain design with an application to refrigerators. *International journal of production research*, 41(16), 3689–3719. <https://doi.org/10.1080/0020754031000120087>
- [26] Chen, Y. J., & Sheu, J. B. (2009). Environmental-regulation pricing strategies for green supply chain management. *Transportation research part E: logistics and transportation review*, 45(5), 667–677.
- [27] Shirvanimoghaddam, K., Motamed, B., Ramakrishna, S., & Naebe, M. (2020). Death by waste: fashion and textile circular economy case. *Science of the total environment*, 718. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0048969720308275>
- [28] Jafari, H. (2019). Sustainable development by reusing of recyclables in a textile industry including two collectors and three firms: a game-theoretic approach for pricing decisions. *Journal of cleaner production*, 229, 598–610. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652619313095>
- [29] Islam, S., & Bhat, G. (2019). Environmentally-friendly thermal and acoustic insulation materials from recycled textiles. *Journal of environmental management*, 251. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S030147971931254X>